

Igaunijas, Latvijas, Lietuvas un Polijas prezidentu

kopīgais paziņojums par Baltkrieviju

Kijeva

2021. gada 23. augusts

- Pirms gada – 2020. gada 23. augustā – Baltkrievijas pilsoņi devās uz vēlēšanām ar cerību, ka tās būs brīvas un viņi varēs izmantot savas tiesības noteikt savas valsts nākotni. Baltkrievijas varas iestādes izvēlējās ignorēt tautas viedokli. Baltkrievijas mūsdienu vēsturē līdz šim nepieredzēto miermīlīgo protesta akciju dalībnieki tika sodīti – tie tika ieslodzīti, izsūtīti vai apklusināti. Bailes un pieaugošās represijas ir apslāpējušas visas cerības. Mēs vēlamies izteikt savu solidaritāti Baltkrievijas tautai, kurai savā dzimtenē ir liegtas iespējas pilnībā izmantot savas tiesības.
- Mēs ar arvien lielākām bažām novērojam, ka arī ārpus valsts dzīvojošo Baltkrievijas pilsoņu tiesības tiek pārkāptas. “Ryanair” reisa Nr. 4978 piespiedu nosēdināšana ir uzskatāma par valsts varas sankcionētu lidaparāta nolaupīšanu un agrāk nepieredzētu starptautisko tiesību pārkāpumu, kas nav uzskatāms par pieļaujamu.
- Eiropas Savienības un NATO austrumu robeža kopš jūnija ir pakļauta aktīviem hibrīduzbrukumiem. Viegli ietekmējami trešo valstu pilsoņi tiek izmantoti, lai pastiprinātu no Baltkrievijas puses robežu nelegāli šķērsojošo personu plūsmu. Nav runa par migrācijas pieaugumu – tas ir Aleksandra Lukašenko režīma politisku apsvērumu diktēts hibrīduzbrukums, kura mērķis ir piesegt režīma arvien plašāk īstenotos cilvēktiesību un pilsonisko tiesību pārkāpumus. Mēs esam kategoriski pret šādu nepieņemamu rīcību. Ir veltīgi izmantot spiedienu un līdzīgus izlēcienus – mūsu starpā pieņemtā politiskā nostāja attiecībā uz Baltkrievijā vērojamo spriedzi nemainīsies.
- Sakām lielu paldies saviem partneriem un sabiedrotajiem ES un NATO par izrādīto solidaritāti, kā arī politisko un praktisko atbalstu, kas tiek sniegts, lai apstādinātu hibrīduzbrukumus. Eiropas Komisijas un ES dienestu sniegtais atbalsts robežpārkāpumu nepieļaušanā ir neatsverams. Esam gatavi arī aktīvi piedalīties tālākajā darbā ar Irākas pusi un citām valstīm, lai rastu stabilu risinājumu, kas ļautu apstādināt negodprātīgos grupējumus, kas īsteno cilvēku kontrabandu.
- Izsakām visdziļākos cieņas apliecinājumus ikvienam sirdsapziņas cietumniekam (631 persona uz 13. augustu) un to tuviniekiem. Pieprasām atbrīvot politiski ieslodzītās personas un garantēt pilnu to tiesību ievērošanu.
- Mēs aktīvi atbalstām visus starptautisko pārstāvju centienus nepieļaut Baltkrievijas varas iestāžu patvaļu. Sekojot Helsinku konferences noslēguma aktā teiktajam, aicinām nodrošināt Baltkrievijas iedzīvotājiem iespēju brīvi lemt par savas valsts ceļu uz demokrātiju. Plašs dialogs ar visiem sabiedrības slāņiem par brīvu un taisnīgu vēlēšanu norisi ir vienīgais veids, kā izkļūt no pašreizējā politiskā strupceļa.

- ES pakāpeniski ievieš sankcijas pret Baltkrievijas režīma pārstāvjiem jau kopš 2020. gada oktobra. Mēs ar prieku uztvērām arī NATO, ASV, Lielbritānijas un Kanādas nesen pieņemtās sankcijas. Mēs turpinām darbu ar partneriem un sabiedrotajiem pie plašāku sankciju vēršanas pret Baltkrievijas amatpersonām.
- Mēs – Igaunijas, Latvijas, Lietuvas un Polijas prezidenti – vienprātīgi iestājamies pret Aleksandra Lukašenko un Baltkrievijas varas iestāžu agresīvo rīcību un centieniem destabilizēt situāciju. Esam pārliecināti, ka lemjot par Baltkrievijas Republikas nākotni ir pamatā jāvadās pēc Baltkrievu tautas vēlmēm.

Igaunijas Republikas
prezidente

Kersti Kaljulaida

Latvijas Republikas
prezidents

Egils Levits

Lietuvas Republikas
prezidents

Gitans Nausēda

Polijas Republikas
prezidents

Andžejs Duda